

Womhaj Bóh!

Číslo 22.

3. junija.

Četnik 10.

1900.

Serbske njedželke kopjenka.

Wudawaju so kóždu sobotu w Šmolerjez knihicziščetni w Budyschinje a so tam dostacž sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np.

Šwjatki.

Japoshitoljske skutki 2, 12. 13.

„Woni pak wschitzy buchu satorhnjeni a nje-wjedžachu, na čím so, a džachu jedyn k druhemu: Šhto sechze s teho bycz? Drusy pak so jim šmejachu a džachu: Woni so w šlódkim winje wopili.“

Satorhnjeni wot pohladanja na wuczomnikow s plomjenjotnymi jasytkami na hłowach, se šbóžnym Božim měrom na wobliczu, s šhwalbnym šhěrlišom na hubomaj: Jesuž je Wlešiaš, šapschimnjeni wot džitowneho pschewědčzenja, so jow je něšto nowe do čłowjestwa šastupilo, wolaja či jeni: Šhto sechze s teho bycz? Njebě to kaž špocžatk noweho štworjenja, hdyž s noweho rečasche: „Budž šwětlo a bě šwětlo“? Ššwětlo we wutrobach wuczomnikow, šwětlo w hětach nowosakónškeho Šsraela, mjes tym, so kolo wokolo šwět w šmjertnym šhlódku ležesche? „Šhto sechze s teho bycz?“ Wotmolwjenje je krotko prajicž: Štalěczšo sechze s teho bycz! Pschetož hdžez Boži Duch čłowštu wutrobu napjelni, tam šněh taje, tam so šlób lama, tam wudyrja w lubošnym škincženju našetne šhlošy, njemóžejaj so dlěje šamjelczez, radošč je pschewulka:

Šhryšt je štanyl

A se wšchej martry čzahnyl,

S teho so mamy šradowacz,

A Šhrystuž chze naš troschtowacz.

Halleluja.

„Šhto sechze s teho bycz?“ Ššwjatki sechze bycz w tebi, hdy jenož Božemu Duchej w jeho šłowje a šakramencze na šebi škutkowacz dawasch. Pschetož šchesečzijan móže wjedžez, hacž je šwjateho Ducha dostal. Šchtóž mjes wami je Duchowy šhloš w jeho šłowje šhšchal, šchtóž je jeho pošwěczenje na čmowe dno dusche šhonil, šchtóž je Šhryštšowony šchtalt psches pschekrašnjenje Ducha w ewangeliju wohladał a je k Šhryštšowej we wěrje s wutrobu prajil: Ty šy mój a ja šym twój — tón tež wě jasnje a wěščze: Čželo a krej nještej mi to šjewilej, ale šwjaty Duch, tón s našchim katechizmušom pošnawa: „Ša wěrju, so ja šam se šwojeho rošoma abo mozy njemóžu do Jesom Šhryšta mojeho šnješa wěricž ani k njemu pschincž, ale šwjaty Duch je mje psches ewangelion powołał, se šwojimi darami roššwěczil, w prawej wěrje wušwěczil a šdžeržal“ — šwjaty Duch je to na mni čžinil. Hdy by tak bylo, jako šludnižy praja, so šwjaty Duch tu wjazy njeje, dha njeby žadyn jenicžki šchesečzijan na šemi byl, pschetož pschi tym wostanje: Ničto njemóže Jesušej šnješ rečacz, šhiba psches šwjateho Ducha. Ně, kaž wjele je šchesečzijanow, tak wjele je šwědkow, so je šwjaty Duch tu a so je jich duchej to šwědčzenje dał, so so šwjatki w jich wutrobje a so so Boži škutk sa šwoju wutrobu šhonili.

Alle niz wschitzy škutk Boži s ponižnej, nutrnej wutrobu pschijimaju, kaž našch text praji: „Drusy pak so jim šmejachu a džachu: Woni so so w šlódkim winje wopili.“ To je to rošrižanje duchow, šotrež so wot tamneje

šwjatoczniczi kem pičezō a pičezō stawa. Jeni šō džiwaja, drušy šō šmēja, jeni šō prascheja, drušy hanja; w Jerusaleme jeni praja: „Šhto sečze j teho bycz?“ drušy: „Woni šu šō w šlōdkim winje wopili“; w Athenje jeni: „Šhto chze njebolaf prajicz?“ drušy: „My chzemy tebe wo tym na druhi čzaš šlyšhecž“. Njech šō šmēja, njech jich hidža — wšchako je wěrno, hdyž praja: „Woni šu šō w šlōdkim winje wopili“; Bōh je jim wješeke wino šwojeje hnady do wutrobny laš pišes šwojeho Duchu, jeschežawe nētk pušoli pišes šhelichowu kromu jich wutrobny i rēczenjom jajytow a šhwalbušpewanjom.

Na kotry boš chzemy šō my štajicz? Š prawizy abo Š lēwizy? Š wuczomnikam abo Š wušmēmōzam? Šchtož ma wušchi Š šlyšhenju, njech šlyšchi, a šchtož ma wutrobu Š wopšchimnjenju, njech wopšchimnje, šchtož Duch wošadže praji. O, daj nalēcžu nastacž pola tebe, daj šō šwjatki čžinicž w twojej wutrobje, pōj, chzemy harfu wšacž a š wutrobny špēwacž: Tōn šnjēs je krašny štuk čžinik, tōn šnjēs je wulke nad nami čžinik, teho šō šradujemy. Halleluja! Šamjen.

Pucžowanie po Bozim pišnje

abo

lajle myšle nadeždžech, Bože šłowo čžitajo.

Podawa šwěrny čžitar „Šomhaj Bōh-a“.

Wopyt na horje Ararat.

(Potracžowanie.)

A nētko, nēhdže w 9 hodž. dopōdnja, nastajimy šō na pucž. Krašne je septemberste ranje! Šešndachmy šō šchescžō abo tež džešacžō do šhmanych wosow, kotrež maja naš najprjedy hacž do Delijana domjesčž. Wošy maja krywy, šu pak po bošomaj, prēdku a šady woczinjene, šō mōžemy šō po krajnje derje rošhladowacž. Šchtyri konje, do wosa šapschehnjene, domjesu naš šhētšy dale. Daloko prēdku wohladajš jēdneho šojaku. Šchtyro drušy jēchaja pōdla našcheho wosa, a jedny je pošledni mješ nami. Tuczi maja naš wobarnowacž, šō njebychmy šō trašch š rubježnikami šesnali, kotšiz šu w Delijanskich štronach š knješom. Šosafojo pšchewodža naš š jeneje šosaškeje štajije hacž na druhu, hdyž šō š druhimi jēdnyimi mēnja. Šwješeleni, šō šu „pjenješ na čžaj“ dostali, šestupaja šō do rjada, šō bychu nam pošlednje Božemje prajili. Dokelž tež našche konje wopšjet ša džēn wumēmimy, dha pšchindžemy šhētšy dale, dokelž je tež droha jara šhmana.

Akštafa a wšchēdne, na hašu wotewrjene klamy (šlawki) šu hižo daloko šady naš. Droha pošbēhuje šō šnadnje ale štajnje, a daloko a šchēroko mōžesch šō rošhladowacž. Ša hodžinu wuhladamy šasaš; tu šu runje štōtne wiki. Wulke čžrjōdy čžornych byšow, šosow a wozow š tucžnymi šopušchemi šu tu na mēštnoščži pšchede wšu na pšchedaš; druge čžrjōdy bliža šō hišcheže po drōbach. Tak je na drōšy wjele žiwjenja a našchi šosafojo maja prōžy doščž, šō bychu drohu je šłowami — druhdy trašch niz š najpšchecželniwšchimi — haj se šamym ššchudom po jenej štronje wuprōšdnili. Čžasto šetkamy wyšoko poškadžene wošy, potom šašo druge, w kotrychž šu šō žyše šwōjby na pucž podale; haj, bōršy špōšnajesch, šō šy na drōšy, kotraž kraje se žiwym wobšhadom wjaša a šō njeje tu hišcheže želešniza pōdla našcheje drōhi natwarjena. Šodobnje je tež nēhdny na našchich drōbach bylo, jako parowōš (šokomotiva) hišcheže ludži a twory njewoželche, hdyž bēšche wōšnit abo pohoncž hišcheže prēni a pošledni pohoncž na drōšy.

Bližimy šō nētko mōdřym horam. Šacž dotal mōžachmy šō šokowoko rošhladowacž, tola nētko šapocžnu nam hory rošhlad šahacžowacž, a hdyž šō šlōncžnje šydnjemy, šō bychmy pošnēdali, radujemy šō nad našchim mēštacžku, wobdatym š horami, š lēžom pokritymi. Šōštna štajija wita naš se šwojeje hospodliwej tšechu.

Pšches hory pošbēhnu šō hišcheže nēkotre jenotliwe čžēmne mrōčžele; te šu šō šapōšdžile po nōžnym wichoru. My krocžimy dale a pšchindžemy hišcheže ras do jich krašestwa; dešchcžit mēni šō štajnje se šlōncžtom; wuhladamy krašnu, nē, žyše šep krašnych tucžakow, kotrež šō jako hobrški barbojty mōšt prēki pšches lēšny dol wupšchestru. Njech je ša naš tutōn krašny wobras Božeje

štwōrbny dobre šnamjo, kotrež naš do Armentskeje wita š wulkotnyimi čžēšnyimi wrotami.

Dženša chzemy hišcheže daloko. Šwječor šō w tutych štronach tež w lētnich čžrašach šaše nakhili; duž tam šawēšcže hašle pšchindžemy, hdyž hižo tolšta čžma šemju kryje. Droha wjedže wyšoko horka na hōrškim brjošy; šłuboko delka kryje hižo tolšta čžma dol. Tola wōhnje wulkeho šosaškeho „šagera“ pōdla wšy Delijan pomjedža nam, hdyž budžemy džēnša wotpocžowacž. Šawēšcže, wabjaze šō čži njesešdawa, šō dhrbišch džēnša pod hōšym nješjom špacž; mērjet čžoploty (thermometer) pokasa čži jenož nēkotre šhodžēntki čžoploty. Teho dla šhwalimy šebi šorcžmu, jajnje pošwēčženu, kotraž naš hospodliwe wita, jeli mēli tež wšchitžy hromadže na šemi špacž. Dokelž pak šlōncžnje wšchitžy šwoje šōžo dostanjemy, šda šō nam, šō šmy tu derje šhowni. Šilna šorcžmarška je nam wječžēš kaš ša šemjanow pšchihotowala, a čžim pošdžičho hižo je, čžim lēpje nam šešlōdži. Šdyž dostanjesch w štronach, kotrež mōhl nimale ša šōnž šwēta mēčž, poliwku š „pirožkami“ (to šu šulki, š čžēšta napječžene a š mjašom a bōšljejem š napjeljene), ryby, pjerišnu, pječžēš a nēšajtu lišanu šōnž wječžerje a potom hišcheže krašny čžaj abo tež šhošej, dha tola šawēšcže škoržicž njemōžesch. To drje tež nētkō njecžini; šōždy šalēše nētko špōšojnje na šwoje lēhwo, šhiba čži niz, kotšiz šō ša fotografowanje šajimuj. Šim je štajnje witane, hdyž pšchindžē čžraš, šō je čžma kaš w mēšche. Šotom ponowja woni šchlēncžki, ša fotografowanje napravjene, w šwojich apparatach. Šlōncžnje je tež pošlednja šwēčžka w našchej šparnižy wuhrašnjena; zunje šony domjedu naš do dalokeje domišny, na šchwizške hory, do nēmškeho šhēžorštwa, do lubeje Šužizy, do šlōncžneje Štalškeje abo do rjaneho franžowškeho šłowneho mēšta, na Šhemšyne brjohi abo šamo pšches morjo, hdyžšuli ma runje šōždy šwoju domišnu, a hdyžēš lubi na dalokeho pucžowarja špominaju.

Šdžež mnošy na jenej šłomje hromadu leža, tam tež čži, kotšiz lubuja hacž do bēšeho dnja špacž. šaše šestawaja. Najwjazy wot naš bēchu šō hižo na wyšoko natwarjenej šhłōdnizy našcheje šorcžmy šeschli, domž šlōncžko šnēhojte wjeršchi horow njepōšlōčža. Wješ Delijan ležesch delka w dole pšched nami, wobrubjena wot lēšnych hōr, nad kotrymiž šō nahle škalšy pošbēhowachu. Na najwyšchschich nahich škalach bēšche šō nowy šnēh w nožy našchōl. Bēchmy runje š prawym čžrašom šestawali, šō mōžachmy šebi wobhladacž, kaš wjeršchi hōr š młodymi pruhami šesthadžaneho šlōncžka šašapachu, a kaš šō potom šwētko dale a dale dele wuliwšche po hōrškich hōbrach, a kaš šlōncžnje Bože šlōncžko šesthadža a šyry dol š čžoplym šwētkom napjelni. To bēšche radošny napohlad. Našcha pšchecželniwa šorcžmarška štarajche šō wo to, šō mōhl šō tež našch čželny čžłowjek wōšchewicž. W šhłōdnizy š rjanym wuhladom bēšche „šamowar“ poštajila a šoko wokoło talerki š twarošchom, š šhłēšom, butru a druhim.

Šnowymi špēšchnymi konjemi, š nowym woješkim pšchewodom a š nowej radoščžu pucžowachmy dale do krašneho ranja, po husto šō wijazy pucžu wōšrjedž šelnych lišcžojtych lēšow horje na armentu šuninu. Šdžež šō droha š wulkim šokom wijesch, pšchirōtšichmy šoko pēšchi. Čžasto doščž nakhadžesch wšchudžom tam, hdyž šō droha winje, dweju šojakow šradžu na štraži štejo, šō byšhtaj š nabitej tšēlbu drōhu kryli na štronu horje a na štronu dele. Našchi šosafojo njedachu nam po šchcžēškach tam, hdyž šō droha winy, šamym hiečž; tak njemōžachmy čžucže porašcž, šō njeby šamolutfemu, mērnemu drōhowarjeje radžicž bylo, tu šō na drōhu nastajicž.

Dale a dale horje bēchu našche wošy po dolnym brjošy došli. Šēš šapocža rēšchi a rēšchi byčž, šasta š nimale wēštej mješy žyše, a šlōncžnje njesešacžiči ničō wjazy našchimaj woczomaj. Šladachmy Š poldnju pšches šchēroku, nahu, wyšoko ležazu šuninu, kotraž šō njepšchemidžomnje pšched nami rošlēhšajche. Ša nami ležachu šłuboko šarēšnjene dolšy š krašnym lēšom; po jēnym š tutych dolow bēchmy horje pšchischli na tutu wyšokōšcž. Pšched nami ležesch wyšoko ležaza šunina, na kotrež ani šchto ma njewohladajš. A tola njeje šunina šuna kaš šklido, ale šoruna šorju, še žolmami pokritymu. Na tutej šuninje wohladajš wšchelake jenotliwe hōrški a hory, š wōtrnyimi wjeršchkami nastajene. A wōšrjedža blyškotajche šō wulka woda. To bēšche jēšor Šocžka, kotryž šlōncžne pruhi kaš wulkotny šchpichel Š nam šeželešche. My štejachmy tu bješ dwēla na mješy dweju krajnow, jara wšchelatoreju, hdyžēš ma šō čžłowjek w šōždej do žyše hinaš ježiwicž.

Najbōle šō džiwajšch, šō tu žyše hinašche roššliny wohladajšch,

Tam lěpši s rjanyh drjewom, tu runina, s trawu porosčena, husto dospěć wuhorjena wot šmalazeho a palazeho kłónza. Teho dla tu tež nihdže njewohladašch, so bych u wobhlderjo drjewo naložowali, hdyž febi tu dom twarja. Město drjewa sastupja kamjenje, kotrež tu wšchudžom lawa škiczi, kotraž semju daloko a ščěroko kryje. Tak so s čezka na wšy dohladašch: kamjenitne domečki su niske a rospróschene natwarjene. Spodžiwna so czi kóžda mjěš fesda, pohladašch-li na tamne nabrun „stogi“, abo kehele abo wěžiczi, kotrež tšěskli na domach kryja, abo kotrež su tež wokolo wšy nastajene. To su poklady sa tepjenje w šymje abo tež sa wšchědne warjenje a pjeczenje. To je wufušcheny hnój, kotryž je do kuskow — porunych našchim bricketam — stóčeny, na kłónčtku wufušcheny a potom tak sestajany. So by tole palenje tež derje wufušnylo, su tele kehele smutka próšne. Spodžiwny wobras tworja tež wulke khopjena šyna na nilkich tšěsklach.

Našch pucž dowjedže naš psches Ssemjenowtu na brjohi wulkeho jěsora Gocžka. 95 km (něhdže 19 hodž.) daloko kryje wón pustu runinu. Rupa přjedža s kłóschrom na nej a „nóš“ (pokupa) na jnym brjohy pschemenitej jenož šnadnje wšchědnu jednorosč.

Mjěš tym je so Bože kłónčtko na njebjestim wobskutu wyšoko posběhnylo. W čopłym połodniškim kłónzu jědže našch rjad wosow po jěsorowym brjohy.

(Potracžowanje.)

Pschemnyšl a Libuša

abo

zelesne blido.

W satarstwu běšche w Čzechach šhwalobny kral, kiž Krol rěkafše. Tón běšche s mudrosčju psches mjele kralow. A šhtož bě hiščeže wjazy hacž mudrosč: wón pašefše šwój lud jako najšwěrnjšchi wowčer šadło. Šhto móhl so džiwacž, so mjeno tajkeho knježerja s šhwalbu po kraju džěšche?

So běšche jeho luby lud pod nim wješětu, bě jeho najwjěšče šbože a štajna radošč. Jenož jena wěž jemu druhdy wutrobu ščěži, mjenujzy to, so so jemu žadyn šyn narodžil njebe, kotryž by po jeho šmjereži tak kaž wón knježil; a bě so nadžije wšdal, so móhla jemu baba šynka pschinješč, dokelž bě šchědžiwny štarz. Sa to pak mjěšče tš rjane nadobne džowki. Te běchu psche wšchě druhe knježiczi: krašnišche a mudrišche. Duž je nan ludej sa hódarški a wěšchěžčki postaji.

Šlaj, tehdy knježěšche w Čzechach hiščeže póhanstwo a duchowna čma. Žana žyrkej a šchěšćijanská šwjatniza tam njebe. Sa to šteješche tu a tam pschibóšiki templ a pschi nim praschiza. Tam kłodžachu ludžo, febi dacž šony wuložecž, a so tež praschecž, fajkeho pschichoda šmėja. A sa tajtele praschenja dhrbjachu w templach a praschizach hudaški tež jako wěšchěžčki byčž. Tak jažna s hlouwu a mila s wutrobu žana s Krokowych džowtkow njebe, jako ta najmlódšča, s mjenom Libuša abo Lubuša.

A hdyž bě šmjerečž štaremu kralaj šzeptar s prawizy wšala, plachachu měšta a wšy, a šrudne praschenja po kraju džěchu: Šhto budže nam nětko runje tak miłosčiwny knješ kaž njebohi Krol?

A praschizy wotmolwichu: Nichtó na šwěcže teho tak hódny a šhmany njeje, kaž wěšchěžčka Libuša.

Duž prajachu po žylch Čzechach, je šřjedžišny kraja hacž na šame kromy: Šsadžmy Libušchu na kralowy štol!

A šynla ludowa wola so šta.

A Libuša knježěšche po wafchnju šwojeho nana: mytuyo duschnych a khostajo šlych, špuschěžuju dawki a šchlitajo měř. Duž ščěješche šbože we wšchěch štronach, hacž šamo w pošlednich wještach.

Wješeli ratarjo džělachu pola, herzujjo hladachu paštrjo šadla a šradowni pčžolarjo hajachu pčžoly; a hdyž bě šwjatof, džěchu hušle a pišchěže.

S teho so rosumi, so je to s pošnej prawdu, hdyž hiščeže džěža tu a tam praja:

„Libuščin lětko
mjedowe čašy.“

* * *

Alle, haj ale.

Nadutym šemjanam to prawje njebe, so knježna wšchěšche nich

šteji. Někotryžkuli wulki bě nadžiju hajil: Šdyž wólba budže, koho fej hewal sa krala wosmu hacž mje? Za nadžija bě mnohim panam do luže panyla. A šhabana nadžija wulahnny hněw.

S wopředka drje woni šwoje šlohy potajichu; šóřšy pak tón abo wony rohi nastajecž počža, a wošebje potom, hdyž khostany šhoni, so knježčka wulkim wobara, niški lud sa štepeče bracž. Duž počžachu pschecžiwu Libušchi mucžicž a pacžicž. Šlaj, hižo jedyn jeniczi kón, hdyž šwóštrivi, šonjemž njeschwarny ščini.

Šóřšy ššědžowachu so mjelčžo kralowej a škladowachu radu, fak bych ju wotšchabli.

Jeni radžachu, ju s mozu a s gwałtom se štoła štorčicž; drusy pak so bojachu, so by to ludži dla, kotřiz ju na duschi noschachu, štrachna wěž byla, a so móhlo jim šanym wo hród a kofče hieč.

Šdyž běchu ščónčnje psches jene pschichli, podachu so s Libušchi na hród.

To hudaška potajnych myšli dawno šnajefše, fak febi czi knježa na nju pyšli a pašory wóšja a na czo jim džě.

Tola wona jich rjenje powita. A hdyž psched nej štejachu, so woprašča: Šhto dobrego nješecže?

Duž najšóřšchi woralawž počža: Wšchě ludy so šmėja, so muža jako krala nimamy, ale so žónšta nad nami knježi. Duž febi muža sa krala žadamy. Dleje wufšměch a wudmo žyleho šwěta byčž, so nam nochze.

A wona wotmolwi: „Šhto je mjěš wami bludneho ducha, kiž njemě, so febi kónu žadala abo nikoho wo nju prošyla nješšym? Mjeje mi ju wšchón lud na hlouwu štajil? A šhto wě mi poroka, hdyž měřju a šudžu, kaž čže šakon měčž? Ale wěm wšchaf, nětki so fajeja, so hólbizu knježi, kotruž su febi hólbjje sa šwoju matušku wšale. Za hólbička pašorow nimam, do špječiwych krahólzow rubacž. Wafše dla pak je wulki šokow trjeba, kiž je wam jatšobjam s knješom. Dženš hiščeže čžyla so kóny a šzeptarja wšdacž, jeli so bych wjedžala, so muž pschišdže, kiž prawdu haji, jako mój njebohi nan. Šhto je mjěš wami, kiž tajkeho wě? A přjedy hacž tajši njepschišdže, čžu šudžicž a wóštanu na trónje šedžo!“

„Duž macže!“ — šarěšny jedyn se špječiwych panow — „Nješšym wam wěšchěžil, so horda jaložja s tucžneje luki dele njecha?“

„Tak“, praji wona, měnicže, so šym tu na tucžnej paštwje? Se trach to šbože a radošč, džěš a nóž ludžom w šlužbje byčž a baram a wjelkam wowžki torchacž a žracž wobaracž? Ššchi šamych bohach, rada čžyla so tajkeje roboty wšdacž. Ale mi je wobohich poddanow žel. Mój hudaški duch je mi šjewil, šhto žanemu mjěš wami sa nadrom teži, fak rady by kóždy šam kral byl. Pak šchěšchěče so a šchěžerkajče s mjecžom kaž jara čžecže, tola wšchěm do woczow praju: žadyn mjěš wami so hódny a šhmany njesda, so by kral byl. A duch je mi wěšchěžil, so dolho tracž njebudže, so šmėjemy krala, kiž budže mišy, ale krahólzam pak fruty. Duž mějče so w štronu a džicže so sa nim w praschizy praschecž. Mječ wam jeho bohowje šjewja. Wšy šami mudri dospě nješšmy. A hdyž tón pschede mnu šupi, dam jemu hnydom šzeptar a kónu a wopušchěžu trón.“

(Ščónčjenje pschichodnje.)

Wšhelake s bliska a s daloka.

— Šwjatki mamy kollektu sa našch žřřwiny fond w šafškej krajnej žřřtwi. Konšistorstwo namolwja s bohatemu darjenju sa tu wažnu kollektu se ščěchowazhmi šłowami: „Na woběmaj šwjatymaj dnjomaj šwjatkow hromadžuje so šaš kollektu sa našch „po-wšchitkowny žřřwiny fond“. Tole wufšajenje ma tón šamyšl wotmyšljenjam ewangelišto-lutherskeje žřřtwje kraja tehdom šlužicž, hdyž nušne šřědky se štatnych, žřřwiniškich a druhich pošladnižow njedošahaja. Duž so šřědky pošchitkowneho žřřwinišeho fonda, wošebje pschi džělenju wošadow a šaloženju nowych wošadow, pschi šaloženju nowych žřřwiniškich šštojuštwow a twarje nowych žřřwiny trjebaja, hdyž je pomoz nušna. Šchtóž je rošwivanje žřřwiniškich wobštejuščow kraja nětak wobkedžbowal, wě, fak wulke su potrebnosče. Šřědky njedošahaju; čžim nušnišchi je žřřwiny fond s pošhlyjenju. Duž — Wóh daj — so by šwjatowna wošada bohate dary nam wobradžila, sa nušne potrebnosče našchich wošadow.

— Kaž běšche přjedy wotmyšlene, so nětko tola njehodži hacž do 1. njedžele po šwjatej Trojizy wuporjedžemu šchichnu

zrytej pochwycić. Pochwycenie je ho wotstarczilo. Duż budze nusne, pschichodne herbiste kemschenje hyscheze w nakhwilnej kschiznej zrytkwi wotmecz. Prédowacz budze knjes farar ryczer Kubiza i Bukez. Spowjednu wuczbu pak smėje wódzet naschich herbistich kemschenjow, knjes farar ryczer Sakub i Njekwaczidka. My lubych Sserbow napominamy, so bychy swojich pschichich w prawym czasie na nasche herbiste kemschenje dopomnili.

— Tseczi dzeń swjatkow smėje ho biblisti swjedzeń w Michalskej zrytkwi w Budyshinje. Sserbiska swjedzeńska Boża služba sapocznie ho dopoldnja w 1/2 10 hodź. a prédowacz budze knjes farar lic. Kencz i Kettiz a němste kemschenje sapocznie ho dopoldnja w 11 hodź., na kotrymž budze knjes kaplan dr. Kölcz i Draždžan prédowacz. My wobzarujemy, so swjedzeń popoldnju njeje, so bychmy tam móhli pschitomni bycz, kotryž mamy dopoldnja swoje kemschenje hyscheze w domach.

— Nascha herbiska předarška konferenca smėje swoje poředzenje brjedu po swjatkach 1/2 10 hodź. we „winowej kiczi“.

— Sserbiske lutherste knihowne towarstwo ho tón samy dzeń 1/2 12 hodź. tam seńdze k swojej głownej shromadźinje.

— Popoldnju smėje ho głowna shromadźina towarstwa k pomocy studowazeje mlodošče.

— Wójna w Afrizy ho k kónce bliži. Wbošy burjo budža ho dyrhjecz poddacz. Sędželiska pschemóz je pschemulka. To je srudna wěrnošcz.

Sswjatti.

Dzeń nowy khěrlysch spěwajcz!
Wschě hłoby, rjenje saklineczče,
Kiz polne swjatoj' ducha su,
Čezecz, khwalbu knjesej dawaju.

Khrystuš nam ducha póbłal je,
Kiz wofschewicz nam duschu chze,
A tróšchtowacz naž psches słowo,
Naš sdzeržecz psched slum i noweho.

Duch swjaty pohylí wěru nam,
A i nadźiju naž wofschew ham.
Nam wobtwjerdž, wofschew wutroby,
Sdyž w službje wopuschčeni smy.

Duž džak nět Bohu dawajmy,
A khwalmy jeho i wutroby,
Som' spěwacz i hłobom jandželiskim,
So w domje słyscha njejestim.

E. Delaš.

Měr we wójnje.

Na krwawnych bitwischczach 11. 1864, 66 a 70 su hyscheze pohrjebnišczča, w kotrychž hacz na ranja horjestacza czi, kotryž su we wótrej, krwawnej bitwje pscheczimo žebi wojowali, hromadže wotpoczujaj: pscheczeljio a nje-pscheczeljio su tam w smjerczi bratrowskž hjednoczeni. A na pomnikach swěczi ho sa pscheczelow kaž sa nje-pscheczelow, sa Němzow a Pruskich, sa Franzowow abo Awstrijskich abo Daniskich tón samy tróšcht we wschelafich rěczach abo jazykach „Jesuš Khrystuš, horjestawanje a žiwjenje!“ Kajke khutne předowanje sa wschittich nje-pscheczelskich bratrow, kiz su ho w žiwjenju wadžili a mēra njerodžachu, hdyž pschi tych drohich cželach steja! Kajke khutne napominanje sa žiwych: Měr bycz njemóže, doniž Jesušowa lubošcz njedobudze. Ale niž jenož na pohrjebnišczczach, tež w lazaretach a na bitwischczach cžini shromadna nusa, bliska smjertna nusa, mēr mjes nje-pscheczelskimi bratrami.

Silius Diželhoff, swěrnny pomoznik Šliedera, žaložerja diafonišestwa, jeho posdžiči napšlédnik, pschindže 1864 přeni krocž na bitwischczčo a do krwawneho džela, rany wobalecz. Pod wschelafimi wobczěžnosczemi ho po nēcim lazarety w Gotorfje, w Neumarcku, w Schleswigu a w Haderslebenje natwarichu a je franjenty mi napjelnichu. „Sale w khorownjach“, psiche Diželhoff, „sdachu ho mi jako swjate města. Pschede wschem cžinjische sacžischcz mēra, pscheczela a nje-pscheczela, Awstrijskeho, Pruskeho a Danškeho w lubošnej jednocze hromadže wohladacz. Šibanje parschonškeho nje-pscheczelstwa ženje sacžul nješym. „Sdže je wascha domišna?“

woprašach ho w Gotorfje mlodeho awstrijskeho kadetu, ryczerja i Ž., kiz smjerczi blisko w hospitalu ležesche. „Moja domišna je w njebjechach“, bēsche wēste a wješele wotmolwjenje.

Shromadna nusa shromadny pošledni wottknyeny kónž hjednoczi po sdaczu zushch, nje-pscheczelskich muži.

Nalětija roža.

Nět je sažo semja rjana,
Wschudže pycha nalětija.
W dolach sažo roščje trawa,
Wschitke hórki sakčžija.

Na kufach je polno swědkow,
Gola polna wónje je.
Schtomny polne ptaczkow, swědkow,
So tu nalēczo saš' je.

W trawje ho saš' roža blyšchčzi,
Pada jašna i powětra,
Wjele tyžaz parlow wěczi
Senoh' krala kóna da.

Tutón kral, kiz w horach bydli,
Jeho dom su njebjeka,
Tón wscho i jašnym wócžkom widži,
Zyly swět wón pschehlada.

Boškili ho jemu głowa
A tu semju postrowi,
Puschčzi sažo parole i nowa
Na tu semju w cžischinje.

Kak je tola semja rjana
We tej pschi nalětnej!
Tola moje wócžko hlada
Sa dom w pschi rjenischej.

E. Delaš.

Něščto i rošpominanju.

Modlenje je dychanje dusche.

Dzeń hjes modlitwy je dzeń hjes žohnowanja.

Kufu pschi plusy, wutrobu w njebjechach.

Wóh nješlyšchi hłoby, ale wutrobu, kaž wón tež do wutroby hlada.

Lěpschi hodlet, kiz k njebjekam leczi, hacž knot, kiz w semi lasy.

Pěškowe sornjeschka wuczinja horu, minuty lěto, khwataze myšle wěczne skutki. Njeměj nicžo sa knadne!

Sdyž je nam džělo wjele prózy a starošče nacžinilo, chzemty tež, so by něščto wuschne bylo. Njemuschne džělo je stajnje mjeršaze a to cžim bóle, cžim wjetšche je džělo bylo. Kak bolostne dyrbi sa sbóžnika bycz, hdy by jeho džělo nad nami podarmo bylo!

Sudancžka.

Prědku wótra dypawka, Horka kóna cžerwjena; Sady swěcža herpy ho; Schija spěwa juskajo.	Wēsche kwap hjes kwaparjow, Nawoženja hjes kholow; Njemjesta bē hjes kofchle; Sdže to bē, mi shudajcz!
[aazaj—zazaj 'uadwz]	[vazs v uwqos 'njqwad w]

Kotry poddan kralej i worzłom po głowje jědži?

[wqiz hqozat nuwł kiz]

Kotra žona je dyrbjala Bohu a jandželam tykanž pjez?

[vaz vuz vauowhwaz]

Wo cžo ho pschi pukach bohaczi hólžy najbóle boja, a wo cžo czi khudži?

[njwaz oai kqnz v ožoai salu oai kqhwaz]